

PB173 – Binární programování Linux

III. Binární objektové soubory

Jiri Slaby

Fakulta informatiky
Masarykova univerzita

30. 9. 2014

1 Objektové soubory

2 ELF

3 libbfd

Sekce 1

Objektové soubory

- Vznikají při překladu i linkování
  - Výstup překladače (`gcc -c`)
  - Výstup linkeru jako:
    - Dynamická knihovna
    - Spustitelná binárka
- Literatura
  - System V Application Binary Interface (ELF)

- Obvykle
  - Informace o souboru
    - Cílová architektura, struktura, ...
  - Kód
  - Data
  - Ostatní informace potřebné k běhu/linkování
    - Relokace, informace o symbolech atd.
- Ale také např.
  - Ladicí informace
  - Informace o překladači
- Tyto informace v oddílech (sekcích)

- Několik forem/standardů
  - a.out (UNIX/starý Linux)
  - *ELF* (Linux)
  - COM (DOS, čistě kód+data, nic víc)
  - COFF (UNIX, ELF ho převálcoval)
  - MZ (DOS .exe)
  - PE (Windows .exe, vychází z COFF)

Demo: DosBox a reboot přes COM (ea f0 ff 00 f0)

Práce s PE

- 1 Stáhněte si nějakou Windows aplikaci
  - Cokoliv, co je .exe (PE), např. putty
- 2 Vypište si informace společné formátům (`objdump -f`)
- 3 Vypište si informace závislé na formátu (`objdump -p`)
  - Zjistěte DLL, na kterých váš program závisí
- 4 Porovnejte sekce s nějakým ELFem (`objdump -h`)
  - Jakákoliv binárka z `/usr/bin`

Sekce 2

ELF

Executable and Linkable Format

- Hlavní souborový formát na Linuxu
- Přenositelný, relokovatelný, rozšiřitelný
- Struktura
  - ELF hlavička
  - Hlavičky programové
    - Při spouštění
  - Hlavičky sekcí
    - Při linkování, ladění apod.
  - Sekce
    - Odkazovány z obou typů hlaviček
- `readelf` je speciální objdump pro ELF

- `readelf -h`
- Magické číslo (0x7f 'E' 'L' 'F')
- Cílová architektura a stroj
- Počty hlaviček

Úkol

- 1 Vypište ELF hlavičku
- 2 Zjistěte počet hlaviček
  - Programových
  - Sekcí

- `readelf -S` (obsah sekce: `readelf -x`)
- Vytvářené překladačem/linkerem
- Čtené překladačem/linkerem/interpretrem
- Předdefinované sekce:
  - `.text`: kód
  - `.data`: nekonstantní data (proměnné)
  - `.rodata`: konstantní data (řetězce apod.)
  - `.bss`: data, která se inicializují na 0
  - `.interp`: interpret
  - `.symtab`: tabulka symbolů pro ladění (`strip`)
  - `.dynsym`: tabulka symbolů pro dynamický linker
  - `.gnu_debuglink`: odkaz na soubor s ladicími informacemi

Demo: ukázka sekcí

Práce se sekcemi

- 1 Vytvořte si soubor s `puts("hello")` a `puts("world")`
- 2 Vytvořte si vlastní sekci s daty

```
int __attribute__((section(".data.my_section"))) x = 3;
```
- 3 Vytvořte si vlastní sekci s funkcí (`.text.my_section`)
- 4 Přeložte do `.o` a poté i slinkujte
- 5 Vypište si seznam sekcí v obou souborech (`readelf -S`)
- 6 Vypište si obsah sekcí (`readelf -x`)
  - `.rodata` (zkuste i `readelf -p`)
  - V `.o`: `.data.my_section`
  - V `.o`: `.text.my_section` (zkuste i `objdump -d`)

Pozn.: tyto soubory nezhazujte.

Sekce 3

libbfd

- Knihovna pro práci s různými binárními formáty (`bfd.h`)
  - a.out, ELF, PE, binární, ...
  - Seznam: `const char **bfd_target_list()`
- A různými architekturami
  - Seznam: `const char **bfd_arch_list()`
- Dokumentace
  - <https://sourceware.org/binutils/docs/bfd/>
  - *Některá užitečná makra bez dokumentace* (jen v `bfd.h`)
- Knihovny při překladu: `gcc ... -lbfd -liberty -ldl -lz`
- První je třeba volat `void bfd_init()`

Jak zjistit, co se stalo?

- Poslední chyba: `bfd_error_type bfd_get_error()`

- Převod na text:

```
const char *bfd_errmsg(bfd_error_type error_tag)
```

Typicky:

```
if (!bfd_function (...))  
    errx(1, "bfd_function: %s", bfd_errmsg(bfd_get_error()));
```

Vypište všechny formáty podporované vaší `libbfd`

- 1 Nezapomeňte `bfd_init`
- 2 Zavolejte `bfd_target_list`
- 3 Vypište návratové hodnoty (v cyklu)
- 4 Zavolejte `bfd_arch_list`
- 5 Vypište návratové hodnoty (v cyklu)
- 6 Přeložte a spusťte

- Otevření

- `bfd *bfd_openr(const char *file, const char *target)`
- `bfd *bfd_openw(const char *file, const char *target)`
- Jako `target` používejte `NULL`

- Ověření

- *Nutné před prací se souborem*
- `bfd_boolean bfd_check_format(bfd *abfd, bfd_format format)`
- Jako `format` používejte `bfd_object`

- Zavření

- `bfd_boolean bfd_close(bfd *abfd)`

Příklad (*bez ověření chyb*):

```
abfd = bfd_openr(file, NULL);  
bfd_check_format(abfd, bfd_object);  
bfd_close(abfd);
```

Doplňte otevírání souboru zadaného jako parametr programu

- 1 Zavolejte `bfd_openr`
- 2 Zavolejte `bfd_check_format`
- 3 Zavolejte `bfd_close`
- 4 Ověřujte návratové hodnoty podle manuálu
  - Vypisujte chyby při neúspěchu
- 5 Přeložte a spusťte

- Iterace: `bfd_map_over_sections`
  - Velikost: `bfd_get_section_size`
  - Obsah: `bfd_get_section_contents`
- Vytvoření: `bfd_make_section_with_flags`
  - Nastavení velikosti: `bfd_set_section_size`
  - Nastavení obsahu: `bfd_set_section_contents`

Hexdump sekcí

- 1 Iterujte přes sekce (`bfd_map_over_sections`)
- 2 Vypište údaje o každé sekci
  - Název
  - Velikosti
  - Flagy
  - Hexdump prvních 16 bytů obsahu
- 3 Přeložte
- 4 Spusťte
  - Pro ELF
  - Pro PE